

PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Savivaldybės biudžetinė įstaiga, Vytauto g. 112, LT-00153 Palanga,
tel. (8~460) 4 87 06, faks. (8~460) 4 02 17, el. p. kontrolė@palanga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188637147

TIKRINIMO ATASKAITA

DĖL PALANGOS KULTŪROS IR JAUNIMO CENTRUI SKIRTŲ ASIGNAVIMŲ APSKAITOS IR PANAUDOJIMO

2017-04-10 Nr. K10-6/TA

IŽANGA

Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal veiklos planą¹ atliko Palangos kultūros ir jaunimo centro finansinio ir teisėtumo audito procedūras darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų apskaitos ir panaudojimo srityse.

Savarankiškas audito procedūras įstaigoje už 2016 metus atliko Kontrolės ir audito tarnybos kontrolieriaus pavaduotoja Gražina Augustinienė ir vyriausioji specialistė Virginija Petrylaitė.

Audito procedūrų tikslas nustatyti, ar įstaiga biudžeto asignavimus darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui, prekėms ir paslaugoms įsigyti panaudojo teisės aktų nustatyta tvarka ir teisingai jas nurodė biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniuose.

Palangos kultūros ir jaunimo centras vykdo Kultūros programą (Nr. 8), kurios įgyvendinimui skirta 613,6 tūkst. Eur asignavimų.

Audito metu mes susipažinome su įstaigos taikoma buhalterinės apskaitos sistema bei informacinių sistemų panaudojimu, apskaitos registrais, naudojamomis sąskaitų korespondencijomis ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams registruoti.

Tikrinimo laikotarpis – 2016 metai.

Ataskaita teikiama Palangos kultūros ir jaunimo centrui. Apie audito rezultatus informuojami Palangos miesto meras, Palangos miesto savivaldybės tarybos Kontrolės komitetas ir Palangos miesto savivaldybės administracija.

Ši ataskaita yra dalis išvados, teikiamos Palangos miesto savivaldybės tarybai dėl 2016 metų savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio.

¹ Savivaldybės kontrolieriaus 2016-10-17 įsakymas Nr. K1-5

AUDITO PROCEDŪRŲ REZULTATAI

1. Dėl buhalterinės apskaitos ir ataskaitų rinkinių

Įvertinus įstaigoje taikomą buhalterinės apskaitos sistemą ir atlikus audito procedūras, nustatytos klaidos ir neatitikimai teisės aktams, reglamentuojantiems buhalterinės apskaitos tvarkymą ir finansinės atskaitomybės sudarymą:

1.1. Biudžeto sandaros įstatyme numatyta, kad biudžeto asignavimai apskaitomi pagal funkcinę ir ekonominę klasifikaciją, o įstaigos pasitvirtintoje apskaitos politikoje nurodyta, kad visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai yra registruojami didžiojoje knygoje, kurios duomenys skirti sudaryti finansinėms ir biudžeto vykdymo ataskaitoms, o nurodyti privalomi detalizavimo požymiai suteikiami tik tiems duomenims, kurie yra susiję su biudžeto vykdymo apskaita, – taip atskiriami duomenys, reikalingi finansinėms ataskaitoms sudaryti, nuo duomenų, reikalingų biudžeto vykdymo ataskaitoms sudaryti.

Audito metu nustatyta, kad Palangos kultūros ir jaunimo centras biudžeto asignavimų apskaitą tvarkė, nesilaikant minėtų teisės aktų: nepildė panaudotų biudžeto asignavimų (kasinių išlaidų) registro, nevedė kasinių išlaidų apskaitos pagal priemones ir ekonominės klasifikacijos straipsnius. Dėl to, mes neturėjome galimybės palyginti apskaitos duomenų su nurodytais Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje.

1.2. Pagal Buhalterinės apskaitos įstatymo reikalavimą ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių duomenys apskaitos registruose turi būti užregistruoti ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio dieną arba iškart po to kai yra galimybė tai padaryti. Nesilaikant šio reikalavimo, įstaiga 2016 metais į apskaitą neįtraukė gautų sąskaitų – faktūrų už įsigytas prekes ir atliktas paslaugas už 13166,63 Eur. Pažymėtina, kad sąskaitos šiai sumai įtrauktos į 2017 metų apskaitos registrus (žr. 1 pav.).

1 pav.

PVM sąskaita – faktūra Nr. 160973 už pirktas prekes išrašyta 2016-07-19; PVM sąskaita – faktūra Nr. 161366 už suteiktas paslaugas išrašyta 2016-09-22, į buhalterinę apskaitą šios sąskaitos įtrauktos 2017 metų sausio mėnesį.

Šaltinis: Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Sporto centro sudarytas sutartis

1.3. Pagal Buhalterinės apskaitos įstatymo 13 straipsnį apskaitos dokumentuose turi būti nurodyti šie privalomi rekvizitai: apskaitos dokumento pavadinimas, apskaitos dokumento data, ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio turinys ir kt. Finansų ministro patvirtintuose Minimaliuose finansų kontrolės reikalavimuose numatyta, kad priimti sprendimai dėl valstybės arba savivaldybių turto panaudojimo arba prisiimamų įsipareigojimų ir ūkinės operacijos turi būti dokumentuoti taip, kad juos būtų galima atsekti nuo priėmimo iki vykdymo pabaigos.

Audito metu, patikrinus mokestinius pavedimus, pastebėta, kad įstaiga, apmokėdama tiekėjams už prekes ir atliktas paslaugas, mokėjimų išrašuose nenurodo įstatyme numatytų privalomų rekvizitų. Daugeliu atveju mes negalėjome atsekti pagal kokias sąskaitas ir už koki

laikotarpį buvo atlikti mokėjimai.

Ištaigos parengtose Finansų kontrolės taisyklėse² nurodyta, kad už išankstinę finansų kontrolę, tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių įtraukimą į apskaitą ir buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui atsako vyr. buhalteris. Mes manome, kad dėl nustatytų klaidų ir neatitikimų nurodytų 1.1–1.3 punktuose vidaus kontrolės sistema veikia nepatikimai, nėra sukurta pakankamai kontrolės procedūrų, siekiant laiku nustatyti klaidas.

1.4. Finansinių ataskaitų aiškinamąjį raštą sudaro šios dalys: bendroji dalis, apskaitos politika, pastabos, kaip tai numato 6-asis VSAFAS standartas³. Viešojo sektoriaus subjektas, sudarydamas aiškinamąjį raštą, turi pateikti visas pastabas, kurios yra privalomos pagal šio ir kitų VSAFAS reikalavimus. Palangos kultūros ir jaunimo centro aiškinamajame rašte nenurodyta pastabų dalis, kurioje turi būti pateikta informacija apie reikšmingai pasikeitusias ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų straipsnių sumas, lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu ir šių straipsnių pasikeitimų priežastys. Visos aiškinamojo rašto pastabos turi būti sunumeruotos ir pastabų numeris turi būti nurodomas prie finansinių ataskaitų straipsnio, kurį ji paaiškina.

2. Dėl duomenų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose

2.1. Dėl nevedamos panaudotų asignavimų (kasinių išlaidų) apskaitos, kurių duomenys skirti sudaryti Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoms, mes negalime patvirtinti, kad Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitose (Forma Nr. 2) nurodyta panaudotų asignavimų suma 613,6 tūkst. Eur yra tikra ir teisinga.

2.2. Viešojo sektoriaus subjektai tvarkydami apskaitą ir sudarydami finansinių ataskaitų rinkinį turi vadovautis Buhalterinės apskaitos įstatymu ir įstaigos vadovo parinktoje apskaitos politikoje⁴ nurodytais bendraisiais apskaitos principais, tame tarpe kaupimo. Kaupimo principas reiškia, kad ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami tada, kai jie įvyksta, o sąnaudos tada, kai jos patiriamos, neatsižvelgiant į pinigų gavimą ir išmokėjimą⁵ ir pateikiami to laikotarpio finansinėse ataskaitose.

Nesilaikant kaupimo principo, dėl ataskaitiniame laikotarpyje apskaitoje neužregistruotų sąskaitų-faktūrų už pirktas prekes ir suteiktas paslaugas, finansinėse ataskaitose pateikti duomenys yra neteisingi: Finansinės būklės ataskaitoje 13166,63 Eur sumažintos tiekėjams mokėtinos ir per vienerius metus gautinos sumos; Veiklos rezultatų ataskaitoje šia suma sumažintos finansavimo pajamos ir pagrindinės veiklos sąnaudos.

² Palangos kultūros ir jaunimo centro direktoriaus 2015-11-02 įsakymas Nr. V1-36.

³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-08-18 įsakymas Nr. 1K-247 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 6-ojo standarto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁴ Apskaitos politika patvirtinta direktoriaus 2015-12-07 įsakymu Nr. V1-49.

⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-28 įsakymas Nr. 1K-388 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 1-ojo standarto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

3. *Dėl savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo*

Pagal Biudžeto sandaros įstatymą asignavimų valdytojai privalo užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą. Audito metu nustatyta, kad:

3.1. Įstaigos Finansinės būklės ataskaitoje 2016-12-31 duomenimis išankstinių apmokėjimų straipsnyje yra nurodytas 2023 Eur išankstinis apmokėjimas Thomann GmbH už partitūras, įsigytas 2017 metais. Pagal biudžeto sandaros įstatymo 32 str. nuostatas asignavimų valdytojai, metams pasibaigus nepanaudotas biudžeto lėšas, skirtas programai finansuoti turi grąžinti į savivaldybės biudžetą. Nesilaikant šio reikalavimo, įstaiga iš 2016 metams skirtų, bet nepanaudotų programai vykdyti biudžeto asignavimų apmokėjo sekančių metų išlaidas. Šios lėšos buvo panaudotos ne pagal paskirtį.

3.2. Pagal Palangos kultūros ir jaunimo centro pateiktus pirminius apskaitos dokumentus – sąskaitas faktūras nustatėme, kad įsipareigojimai tiekėjams (įsiskolinimas) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 25658,81 Eur. Biudžeto sandaros įstatymo 7 str. nurodyta, kad biudžetinių įstaigų vadovai atsako už programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų. 2016 metais įstaigos programai vykdyti skirta ir pervesta 613,6 tūkst. Eur asignavimų. Per ataskaitinį laikotarpį buvo panaudotos visos gautos lėšos. Neturėdama finansinių galimybių ir programos sąmatose planuotų asignavimų, įstaiga įsigijo prekių ir paslaugų už 25658,81 Eur, pažeidžiant minėtą įstatymą. Tai rodo, kad įstaigoje nebuvo atliekamos išankstinės kontrolės procedūros prekių ir paslaugų įsigijimo srityje, nesilaikant Finansų kontrolės taisyklėse numatytos tvarkos, pagal kurią vyr. buhalteris pasirašydamas ūkinės ir finansinės operacijos dokumentus, parašu ir data patvirtina, kad ūkinė ir finansinė operacija yra teisėta ir jai atlikti pakaks biudžeto asignavimų ar lėšų, numatytų iš kitų finansavimo šaltinių.

3.3. Audito metu buvo patikrinta, ar įstaigos darbuotojams teisingai yra nustatyti tarnybiniai atlyginimai, ar darbo užmokestis priskaičiuojamas už faktiškai dirbtą laiką, patikrintas mokesčių išskaitymas. Audito metu nustatytos klaidos ir neatitikimai, skaičiuojant darbo užmokestį įstaigos darbuotojams:

- Palangos kultūros ir jaunimo centre J. S. įdarbinta šokių kolektyvų vadove pagal dvi atskiras darbo sutartis: pagal sutartį Nr.199 - 0,5 etato vadovauti vidutinio amžiaus žmonių kolektyvui ir pagal sutartį Nr.3 - 0,75 etato vadovauti pagyvenusių žmonių kolektyvui. Palangos kultūros ir jaunimo centro direktoriaus įsakymu⁶ visiems kultūros darbuotojams buvo padidintas koeficientas, tačiau minėtai darbuotojai koeficientas buvo padidintas tik pagal vieną sutartį. Už vadovavimą vidutinio amžiaus žmonių kolektyvui darbo užmokestis nepadidintas nuo 2016 m. liepos iki spalio mėn. Be to, nuo 2016 m. spalio iki 2017 m. vasario mėn. atlyginimas pagal sutartį Nr. 199 iš viso nebuvo skaičiuojamas. Mūsų atliktais skaičiavimais už 2016 metus ir 2017

⁶ Palangos kultūros ir jaunimo centro direktoriaus 2016-07-01 įsakymas Nr. V2-49.

m. sausio mėn. darbuotojai J.S neapskaičiuota daugiau kaip 1,1 tūkst. Eur darbo užmokesčio. Pažymime, kad šios darbuotojos darbo laikas taip pat buvo žymimas neteisingai: darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose nebuvo nurodomas visas darbo laikas dirbant pagal dvi darbo sutartis – vietoje priklausančių dirbti 10 valandų per dieną, darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose nurodytas darbo laikas tik po 6 val.

Atkreipiame dėmesį, kad nuo 2017-02-01 įsigaliojo naujas darbo apmokėjimo įstatymas, kuriame numatyta, kad darbuotojams mokamas iki 2016-12-31 nustatytas darbo užmokestis, kol jie eina tas pačias pareigas, bet ne ilgiau kaip iki 2018-01-31. Tačiau analizuojant aukščiau nurodytas darbuotojas darbo sutartis nustatyta, kad nuo 2017-02-01 jai koeficientas sumažintas nuo 16,58 iki 14,65 pagal sutartį Nr. 3 ir nuo 15,58 iki 13,65 pagal sutartį Nr. 199;

- audito metu perskaičiavus P. B. darbo užmokestį už 2016 kovo mėnesį nustatyta, kad šiai darbuotojai už nurodytą laikotarpį priskaičiuota darbo užmokesčio 45,01 Eur daugiau. Ši suma nustatyta tvarka turėtų būti grąžinta į biudžetą;

- patikrinus įstaigos darbuotojų darbo sutartis nustatyta, kad nuo 2016 metų liepos mėnesio direktoriaus įsakymu buvo padidinti tarnybinių atlyginimų koeficientai, tačiau darbo sutartys jiems nebuvo pakeistos (papildytos), nurodant naujus tarnybinių atlyginimų koeficientus, nesilaikant Darbo kodekso 95 straipsnio 3 punkto, kuriame numatyta, kad kiekvienoje darbo sutartyje šalys sulygsta dėl darbo apmokėjimo sąlygų (darbo užmokesčio sistemos, darbo užmokesčio dydžio, mokėjimo tvarkos ir kt.).

4. *Dėl vidaus kontrolės*

Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme⁷ numatyta, kad pagrindinės vidaus kontrolės procedūros turi būti sukurtos atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas, apskaitos ir informacinę sistemą, turto apsaugos būklę ir kitus vidaus kontrolės kriterijus. Tačiau audito metu nustatytos klaidos ir vidaus kontrolės trūkumai naudojant biudžeto lėšas bei sudarant finansines ir biudžeto vykdymo ataskaitas rodo, kad vidaus kontrolės sistema ne visose srityse veikia patikimai, kad nėra sukurta pakankamai kontrolės procedūrų, siekiant laiku nustatyti klaidas.

Primename, kad pagal Biudžeto sandaros ir Buhalterinės apskaitos įstatymus įstaigos vadovas yra atsakingas už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą, buhalterinės apskaitos organizavimą, ataskaitų rinkinių pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą ir kitų teisės aktų reikalavimus rengimą ir pateikimą, o buhalteris – už buhalterinių įrašų teisingumą.

⁷ Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito 2002-12-10 įstatymas Nr. IX-1253 (su vėlesniais pakeitimais).

REKOMENDACIJOS

Rekomenduojame Palangos kultūros ir jaunimo centro vadovybei:

1. Nedelsiant imtis priemonių buhalterinei apskaitai sutvarkyti, nustatyta tvarka ištaisyti ataskaitoje nurodytas klaidas ir neatitikimus, kad duomenys finansinėje atskaitomybėje ir kitose ataskaitose būtų pateikti tikri ir teisingi bei savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojami jais teisėtai ir racionaliai.
2. Peržiūrėti su darbuotojais sudarytas sutartis ir esant reikalui jas patikslinti ir papildyti.
3. Perskaičiuoti darbuotojoms J.S ir P.B darbo užmokestį ir nustatyta tvarka išmokėti nepriemoką ar išskaičiuoti permoką.

Savivaldybės kontrolierė

Aušra Kedienė

Kontrolierės pavaduotoja

Gražina Augustinienė

Vyriausioji specialistė

Virginija Petrylaitė

